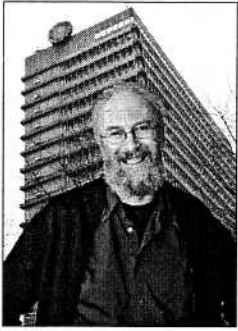

Wetenschapper of politicus

FOTOGRAFIE [RONALD LEITO]

Moet een bioloog die biodiversiteit onderzoekt deze ook verdedigen of is zijn rol primair die van wetenschapper? Volgens objectieve wetenschappers zouden we onze betrokkenheid bij de waardering van biodiversiteit moeten opgeven, en termen

als degradatie en gezond (ecosysteem) niet langer gebruiken. Maar volgens "*scientist advocates*" zijn we verplicht verder te gaan dan alleen onderzoek doen en zouden we politieke oplossingen moeten bepleiten.

Discussie hierover wordt gevoerd in *Conservation Biology*. Daarin noemt Chan (2008) vier soorten problemen waartoe de rol van belangenbehartiger kan leiden: vooringenomen wetenschap, vermenging van feiten en waarden, dogmatisme en verborgen agenda's. Deze problemen vormen een risico voor de betrouwbaarheid en effectiviteit van de wetenschap (in dit geval *conservation biology*). Chan kiest voor de tweede positie en zoekt naar mogelijkheden om de problemen te vermijden. Hij neemt daarin een heel voorzichtige positie in. Biologen moeten wel het beleid beïnvloeden, maar alleen als het niet om een verschil in waarden gaat. Wel aangeven wat het beste middel is voor een gegeven politiek doel, niet aangeven wat het beste doel is. Bijvoorbeeld geen voorkeur uitspreken – als bioloog – voor het behoud van inheemse soorten. Voor zover waarden onvermijdelijk zijn, moeten biologen deze expliciteren en rechtvaardigen. Bij een waardengeladen begrip als habitat degradatie, moet hij uitleggen waarom verandering van habitat degradatie genoemd wordt. De waarde van biodiversiteit moet door biologen verdedigd worden, maar met erkenning van het belang van andere waarden. Hij pleit ook voor meer aandacht in de opleiding voor de rol van pleitbezorger.

Het is 20 jaar geleden dat Natuurwetenschap en Samenleving (NW&S) werd opgericht door samenvoeging van W&S groepen bij Biologie, Scheikunde en Natuurkunde. Een van de taken van NW&S is kritische reflectie op de relatie van wetenschap en samenleving. De discussie in *Conservation Biology* maakt duidelijk dat een dergelijke reflectie nog heel actueel en relevant is. De vraag is niet meer of de rol van verdediger van biodiversiteit gerechtvaardigd is, maar hoe deze rol in te vullen zonder afbreuk te doen aan de wetenschap. Betrokken biologen zijn het daarover nog niet eens.

Jos Dekker

Bron: Chan, K.M.A., 2008. *Conservation Biology* 22,1:1-3.